

ساخت دستگاه سرویکس اسکوپ برای فحلیابی بهینه و تشخیص عفونت‌های رحمی در گاو

سید مهدی کریم زاده^{۱*} - حمید امانلو^۲ - محمدعلی سیرجانی^۳

۱- دانشجوی دکتری، گروه علوم دامی، دانشگاه کشاورزی ساری، ۲-۳ دانشیار و فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد، گروه علوم دامی،

دانشکده کشاورزی، دانشگاه زنجان

*- نویسنده مسئول: سید مهدی کریم زاده Email:smehdyk@gmail.com

خلاصه

ساخت سرویکس اسکوپ برای فحلیابی بهینه، و تشخیص عفونت‌های رحمی پس از زایش در گاوداری دانشگاه زنجان مورد ارزیابی قرار گرفت. در این آزمایش از گردن رحم ۴ گاو فحل و غیر فحل فیلم برداری شده تا تفاوت‌های مورفولوژی گردن رحمی آنها مورد ارزیابی قرار گیرد. بعد از چند مورد فیلم برداری از گردن رحم گاوها به این نتیجه رسیدیم که محیط درونی و شکل ظاهری گردن رحم گاوها در روزهای فحلی و غیر فحلی تفاوت‌های فاحشی دارند. گاوهای غیر فحل محیط گردن رحم آنها بدون ترشحات است، در صورتی که در گاوهای فحل محیط گردن رحمی از ترشحات و حباب‌های آبکی پوشیده شده است. در گاوهای متریتی عفونت محیط سرویکسی، کاملاً واضح و قابل تشخیص بود، واژن گاو متریتی دارای حباب‌های ریز و به صورت کف‌آلود بود و محیط انتهایی واژن به دلیل درد دام برخلاف دام‌های سالم دیواره‌ی واژن روی هم خوابیده بود که دیدن سرویکس را در این گونه مواقع دچار مشکل می‌کرد. با طراحی و ساخت سرویکس اسکوپ سعی بر آن شد تا زمینه شناخت بیشتر محیط واژن و اتفاقاتی که درون این محیط رخ می‌دهد را با چشم مورد بررسی قرار داد.

واژه‌های کلیدی: سرویکس اسکوپ- عفونت رحمی- فحل- گردن رحم

مقدمه

با توجه به پیشرفت‌های روز افزون در صنعت دامپروری و نیاز مبرم به ورود فن‌آوری‌ها جدید، دستگاه‌هایی جهت تسهیل اعمال دامپروری مورد ساخت و بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. بر آن شدیم که برای کمک به بخش تولید مثل و سلامت دام، این دستگاه را طراحی و مورد ساخت قرار دهیم. فاصله زایش مطلوب که ممکن است لزوماً بهینه نباشد در بیشتر گاوداریها ۱۲-۱۳ ماه است (۲ و ۴). با توجه به توسعه تکنیک تلقیح مصنوعی، به جای گاو نر خود گاودار باید عمل فحلیابی را انجام دهد و علیرغم منافع ژنتیکی-اقتصادی آن اینجاست که بسیاری از اشتباهات مدیریتی موثر بر باروری گله آشکار می‌شود. زمان فحلی در گاوهای چند شکم زا نسبت به گاوهای تک شکم زا بیشتر است (۱).

پدیده فحلی متعاقب ترشح هورمون‌ها به‌ویژه هورمون استروژن رخ می‌دهد. در صورتی که زمان بروز فحلی به موقع تشخیص داده نشود، دست کم به اندازه یک چرخه فحلی، فاصله گوساله‌زایی افزایش می‌یابد (۵). بخش دیگری که صنعت دامداری‌ها را تهدید می‌کند بیماری‌هایی همچون متریت و شناسایی هر چه زودتر آنها در گله می‌باشد. هدف کلی طرح معرفی یک فن‌آوری غیر پیچیده و اقتصادی جهت کمک به بهبود سلامت رحم و مدیریت تولید مثل در نشخوارکنندگان است.